

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

Index Capitvm Et Paragraphorvm Tomi Tertii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45653

7. Monstrosarum aurium utilitas. 903.	5. In Sãctis seruata substantiã integritate, solam deformitatem perituram. 921.
8. Monstroforum pedum utilitas. 904.	6. Qui nunc gemino, aut semiferino, aliterue monitroso sunt corpore, siue boni, siue mali, quomodo sint resurrecturi? 923.
9. Manuum & brachiorum compensatio admiranda. 905.	7. Quomodo Sãcti in mēsurã ætatis plenitudinis Christi sint resurrecturi. 923.
10. Cæcitas oculorum, manuum dexteritate compensata. 907.	8. Omnia mēbra, & naturæ debitos humores resurgētibus esse reddēda. 926.
11. Oculorum sensus animi sensum impedit. 908.	9. Ungues quoque, & capillos resurgētibus esse reddendos. 927.
12. Cæcorum mirifica ingenia. 909.	10. Quæ materia resurgētibus, & an cocta sit reddenda Adamo? 927.
13. Cæci venatoris ingeniosa industria. 911.	11. Medicina monitrosorum. 928.
14. Exemplum cæci per nasum videntis. 912.	12. Qui, & cur dixerint, feminas non in suo sexu resurrecturas? 930.
15. Aliquos Sanctos alijs sanitatem à Deo impetrasse, quã ipsi caruerunt. 913.	13. Femina, cur in suo sexu sint resurrecturæ? 931.
16. Lingua vsu priuatus, prophetiæ dono ornatus. 914.	14. Solutio argumentorum contra sexū femineum obiectorum. 931.
CAPVT LXIII.	
<i>Monstrositatem omnem cessaturam apud Beatos, futuram autem, apud damnatos.</i> 916.	
§. 1. Monstrosos homines æternæ vitæ capaces esse. 916.	15. Ad quid sexuum & membrorum diuersitas sit resurrectura, & in cælo futura? 933.
2. Omnibus Sanctorum membris, in resurrectione, suum decorem futurum. 917.	16. An, & quomodo resurrecturi sint, qui antè moriuntur quàm nascantur. 935.
3. Ut in Christo resurgente ita & in alijs Sanctis quædam vulnera tamquam virtutis testimonia mansura. 917.	17. Epilogus huius, de monitris & monitrosis, tractatus, ostendens, non esse in his causam querelarum; sed occasionem diuinæ prouidentia & bonitatis admirandæ. 936.
4. An, & quæ mōstrositates sint in damnandis mansuræ? 919.	

F N D E X

CAPITVM ET PARAGRAPHORVM
TOMI TERTII

CAPVT I.

Paupertas, ob gr̃as cassas, hominibus odiosa, atq; execrabilis videatur? Pag. 1.

§. 1. Idem apud Deum, pauper & diues: sed non item apud homines. 1.	2. Quanti diuitias fecerint Poetæ? 2.	3. Quanti
---	---------------------------------------	-----------

- 3. Quanti fecerint diuitias Propheta & Philosophi? 3.
- 4. Paupertas amicis, rebus necessarijs, & ope aliena videtur carere. 4.
- 5. Paupertas malæ educationis & vitiorum causa, virtutumq; obex esse videtur. 4.
- 6. Bula exemplum egestate ad rapinas adacti. 5.
- 7. Paupertas extreme impatientię causa. 6.
- 8. Paupertas extreme impatiētīæ causa. 7.

CAPVT III.

Quid sit, & quotuplex paupertas; tresq; pauperum classes.

- §. 1. Pauperum inani querelæ quomodo satisfiat? 8.
- 2. In quonam consistat paupertas? 9.
- 3. Quotuplex sit paupertas? 10.
- 4. Prima classis inuitē paupertatem ferentium. 11.
- 5. Altera classis patienter paupertatem tolerantium. 13.
- 6. Ad vtrumque parati, & contenti exemplum. 13.
- 7. Ad vtramque fortunam parati exemplum aliud. 15.
- 8. Tertia classis paupertatem diuitijs anteponentium. 16.
- 9. Qui paupertatem putent etiam esse gloriosam? 17.
- 10. Miseria eorum, qui ægrè ferunt, sibi aliquid deesse, & Plutum, vt Deum adorant. 18.
- 11. Paupertatem & diuitias in vtramq; partem, hoc est, benè & malè posse adhiberi. 19.
- 12. Cur quidam voluntariam paupertatem eligant? 21.

CAPVT III.

Vel ex Ethnicorum doctrina, paupertas

- tem diuitijs esse anteponendam. 22.*
- §. 1. Pauperis ad Saturnum supplicatio de rerum æqualitate inducenda. 22.
- 2. Longè meliorem esse pauperū, quam diuitum condicionem. 24.
- 3. Ex Aristidæ aliorumq; sententia paupertatem diuitijs antistare. 26.
- 4. Paupertas liberalitatis socia. 27.
- 5. Copia inops & inopia copiosa. 27.

CAPVT IV.

- Acquisitio, possessio, amissio diuitiarum, quanto miseris sit obnoxia? 28.*
- §. 1. Nescire eos, quid appetant, qui opes appetunt. 28.
- 2. Mentes humanas appetitu cæcari. 30.
- 3. Quantus sit labor in diuitijs acquirendis. 31.
- 4. Quantis sceleribus plerumq; diuitiæ acquirantur? 32.
- 5. Pessimæ artes, quibus diuitiæ atque nobilitas sæpe sunt quæsitæ. 33.
- 6. Cura & sollicitudo in diuitijs retinendis. 34.
- 7. Quàm miseros faciat pecunia habentes? 35.
- 8. In paupertate delicias maiores percipi, quàm in diuitijs. 37.
- 9. Miseram esse felicitatem, in possessione diuitiarum. 39.
- 10. Diuitiarum amissio luctuosa. 40.
- 11. Dolor ex amissione diuitiarum, ab exemplis Diopyssij Siracusani, Crassi, & Ioanis Conarij Equitis Poloni. 41.

CAPVT V.

- Quanta diuitijs & vitijs inter se sit cognatio? 42.*
- §. 1. Diuitijs boni benè, mali malè vtuntur. 42.
- 2. Diuitiarum pericula & damna. 44.
- 3. Superbia è diuitijs. 45.
- 4. Diuitiæ, sunt causa multorum criminum. 45.

minum.	46.	7. Militia avaritia cur, & quomodo a Deo plectatur?	73.
5. Diuitiarum vanitas, ab exemplo Alarici Gothorum Ducis.	48.	8. Ecclesiastica bona inuadens avaritia paupertate punita.	74.
6. Auaritia sordes & insatiabilitas, ab exemplo Midæ, Vespasiani, Mich. Paphlagonis, Iustiniiani.	49.	9. Quinam avari Ecclesiastica bona inuadant?	76.
7. Auaritia litis, & thesaurizantium vanitas.	51.	10. Causæ complures, ob quas Deus avaros militiae duces finit depauperari.	77.
8. Prodigalitas è diuitijs.	53.	11. Dari diuitias, & auferri bonis æque ac malis.	78.
9. Bella & lites è diuitijs.	56.	CAPVT VII.	
10. Diuitias appeti ob vindictam, ob quã ipsam essent fugiendæ.	57.	<i>Ipsa vitia diuitijs pariter, & diuitibus obesse: ac proinde vel hinc opes, tamquam spinæ & laqueos, habendas, immò abijciendas esse.</i>	
11. Opes, bellorum, & aliorum tam publicorum, quàm priuatorum malorum causam esse.	57.	1. Superbia auaritiæ amica, & inimica.	79.
12. Auarus quomodo se ipsum cruciet?	59.	2. Prodigalitas auaritiæ aduersa.	80.
13. Auaritiam nec mortuis parcere.	59.	3. Ira, pigritia, avaritia quantum nocent diuitibus?	81.
14. Auaritiã esse causam parricidiorũ.	61.	4. Inuidia avarum plectens pecuniã.	82.
15. Auaritiam & Ambitionem in fratres senuisse.	62.	5. Tragicum auaritiæ in se ipsam senuentis exemplum.	83.
16. Auaritiam pecunias Deo antepone-re.	63.	6. Diuitiarum execratio.	86.
17. Constantini Manafsis de auro elogium, quod malè pro Numine colitur.	65.	7. Cur diuitiæ spinis comparentur?	87.
CAPVT VI.		8. Cur diuitiæ laquei vocentur?	88.
<i>Immodica & stulta diuitiarum cupiditate homines iram, vindictamq; DEI & diuitiarum amissionem promereri: quamquam ex hac amissionem nemo debeat iudicari.</i>		9. Pecunia iniuste acquisita, utiliter per-dita.	89.
1. Parabola de auri cupiditate sapientiam destruyente.	66.	CAPVT VIII.	
2. Quantis avari stultitijs decipiãtur?	67.	<i>Quanta multis diuitiæ sint occasio eternæ damnationis?</i>	
3. Meritò amittere diuitias, qui eis immeritò inhiant.	68.	1. Christi testimonio difficile esse diuitibus saluari.	90.
4. Hominum exemplo Deum ad avaritiam plectendam inuitari.	69.	2. Avaros ijs miserosiores esse qui ad metalla damnantur.	93.
5. Non tamen more hominum dissimulari à Deo hominum avaritiam.	70.	3. Avari inter opes, miseranda mors.	93.
6. Exempla punitorum ob avaritiã.	71.	4. Vt non sine prodigio Israelitas, per mare ad terram promissionis, ita neque diuites ad cælum peruenire.	93.
		5. Aureum torquem putans, laqueum à diabolo	

- diabolo accipit, diuites, præ pauperibus, auferente. 95.
6. Diuitiæ, etsi sint beneficium Dei, tamen ob humanam cæcitatem, fiunt exitij causa. 96.
7. Diuitias esse occasionem damnationis, quia faciunt immisericordes. 97.
8. Auari liberalitatem suam retractantis, subita pœna. 98.
9. Diues, quia immisericors, fuit damnatus. 99.
10. Diues etiam, quia voluptarius fuit, damnatus est. 100.
11. Auaritiæ fraudes Acheronticis flammis dignæ. 101.
12. Hæreditates iniustæ, quàm seuerè etiam in hæredibus punitæ. 102.
13. Diuitis & pauperis mors inter se collata. 104.
14. Periculosum diuitiarum pondus abijciendum esse. 105.

CAPVT IX.

Qualis diuitum, qualis pauperum mors esse soleat? 100.

- §. 1. Pauperum mors pretiosa, diuitum pessima. 106.
2. Poëticum exemplum diuitis, vitam prolongare cupientis. 107.
3. Poëticum exemplum pauperis, morte gaudentis. 108.
4. Historiæ sacræ diuitum, mortem timentium. 111.
5. Quàm vehementer Antiochus mortem timuerit? 112.
6. Quàm sit pretiosa mors Sanctorum, Sadoth declarauit. 113.
7. Pretiosa Blefillæ, & S. Ioannis Eleemosynarij, pauperumq; mors. 114.

CAPVT X.

Pauperum diuitias esse regnum calorum, quod non solum ipsis promissum, sed etiam alijs per ipsos. 115.

- §. 1. Pauperum eminentia regia, etiam in hac vita. 115.
2. Pauperum potestas regia, etiam in hac vita. 116.
3. Regnum calorum dare, esse pauperum, quia id possunt impetrare orando. 117.
4. Regnum calorum à pauperibus aperiri, dum alios ad misericordiam mouent. 119.
5. Misericordes misericordiam consequi, 120.
6. Cur prudentes domini pauperes magni faciant? 122.
7. Sicut nos erga pauperes gerimus, ita se erga nos gerit Deus, 122.
8. Exempla eorum, qui per pauperes, sibi ad cælum aditum fieri utiliter crediderunt. 123.

CAPVT XI.

Pauperum diuitias, esse virtutes. 125.

- §. 1. Pauperum diuitias esse regnum calorum spe & re. 125.
2. Regnum calorum, quod pauperum esse dicitur, variè accipi. 126.
3. Paupertatem vt virtutum, ita & diuitiarum esse causam. 127.
4. Paupertatem esse otij inimicam, laboris patronam. 127.
5. Paupertas humilitatis mater est, sicut superbia filia diuitiarum. 129.
6. Amor paupertatis, fons liberalitatis. 130.
7. Paupertas etiam per miracula fit liberalis. 132.
8. Paupertas Pacis & Concordiæ mater, sicut auaritia discordiarum. 133.
9. Paupertas temperantiæ mater. 135.
10. Pauperis oratio quàm potens? 135.
11. Paupertas spe & fiducia, itemq; iustitia & fortitudine locuples. 136.
12. A paupertate virtutum, non criminum

num occasionem accipiendam esse, docet Lazari exemplum. 137.

CAPVT XII.

Equo animo pauperibus ferendum, si vanis diuitijs spolientur, cum virtutibus, alijsq; rebus melioribus nolentes spoliari non possint. 139.

- §. 1. Quomodo S. Augustinus consolatus sit opibus non virtutibus spoliatos? 139.
- 2. Par D. Antonij consolatio. 141.
- 3. Iaponensis pueri de pretio paupertatis oratio. 142.
- 4. Interiora hominis bona, quæ in paupertate elucet, magis aestimanda. 142.
- 5. Etiam qui inuiti sua bona amiserunt, consolatione non carent. 144.
- 6. Quam bono dolo Macarius diuitem virginem deceperit, vt gauderet de eo, quod inuita amiserat. 144.
- 7. Macarij & Ioannis Eleemosynarij, in pauperibus iuuandis, quo modo imitandum sit exemplum? 146.

CAPVT XIII.

Quantam Deus pauperum suorum curam gerat? 147.

- §. 1. Ad Deum optimum Mundi procuratorem pertinere tam parui, quam magni mundi vices. 147.
- 2. Variæ causæ, ob quas peculiarem pauperum curam gerit Deus. 148.
- 3. Exempla diuinæ erga pauperes curæ. 150.
- 4. Cur Deus quosdam pauperes non statim iuuet? 151.
- 5. Deus suo tempore & pauperibus, & pauperum patronis succurrit. 152.
- 6. Recens & luculentum diuinæ prouidentix & curæ erga pauperes exemplum. 153.
- 7. Immisericordis, erga pauperem, vsu-

rarij pœna. 156.

- 8. Ludouico Imperatore, erga pauperes, longè liberalior Deus centuplum reddens. 157.
- 9. Matre infantem suum curante magis sollicitus Deus erga pauperes. 158.
- 10. S. Stephanus Hungarorū Rex, quantus, in amandis pauperibus, fuerit Dei imitator? 159.
- 11. Ethelouoldi, V Vilhelmi, Germani, sanctissimorum Episcoporum erga pauperes cura. 160.
- 12. Ex veteri, & nouo testamento exempla feminarum, Elisæum, Christum, & Apostolos curantium. 161.
- 13. Alia noui Testamenti pauperes curantium exempla. 162.

CAPVT XIV.

Moyssis, Elia, Ioannis Baptista, ipsius Christi & Deiparae, itemq; Apostolorum, ac primitiuorum Christianorum paupertas voluntaria. 163.

- §. 1. S. Bernardini de diuitijs ac paupertate parabola. 163.
- 2. Moyssis, Elia, aliorumq; Prophetarum sancta paupertas. 164.
- 3. S. Ioannis Baptistæ maxima paupertatis experimenta. 165.
- 4. Christi Domini ac Seruatoris paupertas. 167.
- 5. Beatissimæ Dei Matris paupertas. 169.
- 6. Apostolorum paupertas. 171.
- 7. Plurimos in primitiua Ecclesia, sicut & Ananiam, & Saphiram, se voto paupertatis obstrinxisse. 173.
- 8. Essenorum paupertas. 174.
- 9. Pauperes esse Deo similes. 175.

CAPVT XV.

Amicos & fratres Christi Domini, hoc est, pauperes voluntarios, etiam posterioribus sæculis, plurimos extitisse. 176.

§. 1. Pau-

- §. 1. Pauperes esse amicos Christi. 178.
 2. Pauperes esse non tantum amicos, sed etiam fratres & familiares Christi. 179.
 3. Amorem & votum paupertatis in primitiua Ecclesia extitisse. 181.
 4. Gallicani, Alexij, Calybitæ, Paulini, Paulæ, & Pamachij voluntaria paupertas. 182.
 5. S. Ioannis Eleemosynarij excellens paupertas. 183.
 6. Agathonis, Antonij, & aliorum paupertas. 184.
 7. Arsenij, Maximæ, Iuliani, & aliorum Anachoretarum paupertas. 185.
 8. Religionum fundatores, quanti fuerint amatores paupertatis? 187.
 9. Sæctarum feminarum paupertas. 187.
 10. S. Claræ paupertas. 187.
 11. S. Catharinæ filię S. Brigittæ honorata diuinitus paupertas. 191.
 12. Pueri admirabilis amor paupertatis. 192.
 13. Mechtildis & fratris eius, regiæ sobolis, admiranda studia paupertatis. 195.
 14. Varijs modis homines imitari posse exempla pauperum Christi. 199.
- CAPV T XVI.
- Fuisse etiam, apud Ethnicos, amatores & laudatores paupertatis.* 200.
- §. 1. Ad quam paupertatem Ethnici peruenerint? 200.
 2. Maximi virtute apud Romanos, opibus minimi. 201.
 3. Pauperes nõ solum diuitibus esse beatiores, sed vitæ huic nostræ omnino necessarios. 202.
 4. Falsò putata felicitas diuitum. 203.
 5. Vera pauperum felicitas. 205.
 6. Regum miserix. 207.
 7. Cur præster, esse pauperem? 208.
 8. Philosophorum de paupertatis pre-

- tio iudicia. 210.
 9. Variarum virtutum caussa, variorumque Græcorum heroum decus paupertas. 211.
 10. Romanorum heroum paupertas. 212.
- CAPV T XVII.
- Sancti Bernardini de triplici genere pauperum sententia, & Codri, Cræsiq; exempla.* 214.
- §. 1. Tres classes paupertatis, vel pauperum. 214.
 2. Simulata, seu hypocritica paupertas. 214.
 3. Necessaria paupertas. 215.
 4. Ex necessaria paupertate voluntariã esse faciendam. 216.
 5. Diuitis & pauperis fabella è S. Bernardino. 217.
 6. Præcedens fabula, in Lazaro & epulone explicata. 218.
 7. Tertia optimarum pauperum classis. 219.
 8. Apostolici pauperes, cur suas opes abjecerint ad pedes Apostolorum? 220.
 9. Codri pauperis historia. 221.
 10. Solonis de Cræsi diuitijs ac felicitate iudicia. 222.
 11. Cræsi exitus infelix. 224.
 12. Quomodo ijs, qui falsò se cum Cræso felices iudicârunt, resipiscendum? 225.
- CAPV T XVIII.
- Quid sit Honor, Laus, Gloria? quantum bonum? & a què istud bonum improbis, ac probis contingere.* 226.
- §. 1. Quid, & vnde Honor, & quomodo à gloria differat? 226.
 2. Quantum bonum sit Honor? eumq; excellentiorem, excellentioribus deberi. 228.
 3. Multos contra Deum murmurare, quòd Honor æquè malis ac bonis detur, vel negetur. 229.
- p 2
- CAPV T

CAPVT XIX.

- An, & quomodo vel fas, vel vanum sit, Honorem gloriæque appetere?* 231.
- §. 1. Agefilaus, & alij cur contempserint honorem? 231.
2. Cur Christus reprehēderit Pharisæos, Phylacteria dilatata, & fimbrias magnificantes? 231.
3. An, & quomodo liceat Magistri, vel Patris titulum appetere, vel non appetere? & num virtus humilitatis antiquitus fuerit cognita? 232.
4. Humilitatis & magnanimitatis, tamquam eiusdem virtutis, esse, honoris appetentiam refrænare. 233.
5. Quæ sit magnanimi indoles circa honorem? 234.
6. Magnanimitatē non aduersari Christianæ humilitati. 235.
7. Quatuor modis gloriam appeti; sed non omnibus benè. 237.
8. Gloriam humanam, nequaquam, vt finem operum nostrorum, esse spectandam. 238.
9. Quando bonum sit, omnibus velle placere? 240.
10. Honorem sine alio fine appetere esse vanorum. 243.

CAPVT XX.

- Nonnulla circa licitum, vel illicitum honoris appetitum quasita, quando scilicet is rationi conformis sit? quando honor negligi, vel non negligi possit? & quale in eo sit præmium, vel incitamentum virtutis?* 244.
- §. 1. Non omne bonū benè appeti. 244.
2. Cur bona fama non sit negligenda? 245.
3. An honor, & quomodo tamquam virtutis præmium possit appeti? 246.
4. Multos ob honorem magna & bona

facere, sed malè, si propter solum honorem. 247.

5. Propter veram, hoc est, propter æternam gloriam rectè homines operari. 249.

CAPVT XXI.

- Gloriam Deo debitam, Deo dandam, imò Deum in gloria appetenda imitandum.* 250.
- §. 1. Quomodo omnia in gloriam Dei sint facienda? 250.
2. Cur Deus gloriā à nobis expetat? 281.
3. Quomodo nos, imitatione Dei, possimus gloriam expetere? 252.

CAPVT XXII.

- Quando vana gloria ab hominibus appetatur? & num liceat desiderare Episcopatum?* 253.
- §. 1. Tres vanæ gloriæ classes. 253.
2. Cur Episcopatus licitè peti possit? 255.
3. Laborem, non honorem, in Episcopatu esse appetendum. 257.
4. Qui fugiant, qui ambiant regimen? 258.
5. Episcopatum qui fugerint? 258.

CAPVT XXIII.

- Deum iuste Beatos, in calo, gloria & honore, in terris autem gratiā & iustitiā coronasse; nec sine magnis causis hominibus gloria appetitum reliquisse.* 260.
- §. 1. Quid sit, & quanti facienda gloria celestis? 260.
2. Qua in gloria creatus sit homo? 261.
3. Etiam post Adami lapsum aliquid esse in homine quod honorari possit. 261.
4. Cur honoris appetitus homini insit? 263.
5. Vanæ gloriæ atq; honoris causâ facta

- sta aliquando in Dei honorem con-
uerti. 263.
6. Et Christi, & magnorum Principum,
magnos honores fugientium exem-
plo, satius esse honoris appetitum
domare. 265.
7. Laudis amore, & metu dedecoris,
multa mala vitari, & bona fieri. 266.
8. Honoribus labores velut melle con-
diri. 267.
9. Honoribus homines conciliari. 268.

CAPVT XXIV.

- Per laudem gloriamq; humanam, mul-
tos non solum ad artes, verum etiam ad
virtutes fuisse excitatos.* 269.
§. 1. Ab honoribus artes, & artifices in-
uitari. 269.
2. Quantopere olim Poëtae sint hono-
rati? 270.
3. Oratores, historici &c. quantis ho-
noribus sint cumulati? 272.
4. Honore industriam Castimoniamq;
firmari. 273.
5. Honor cos fortitudinis. 275.
6. Opera nostra ad Dei honorem refe-
renda, non autem ad propriam fa-
mam more Ethnicorum. 277.

CAPVT XXV.

- Quibusnam honor, & qualis, praesertim
Parentibus, Praeceptoribus, senioribus
debeatur?* 278.
§. 1. Quatuordecim classes eorum, qui-
bus honoré debemus exhibere. 278.
2. Quis honor Parentibus debeatur? 280.
3. Laconis, Elisei, & Theodosij de ob-
seruantia erga Magistros iudiciū. 281.
4. Alia illustria exempla eorum, qui
Praeceptores suos honorauerūt. 282.
5. Senibus, tamquam Patribus, aut Prae-
ceptoribus, aut Magistratui, hono-
rem deberi. 284.

6. Varij modi, quibus senes possunt, aut
solent honorari. 286.
7. Senes non esse contemnendos. 289.

CAPVT XXVI.

- Coniugibus, dominis, benefactoribus, ve-
rum peritis, & amicis honorem debe-
ri.* 290.
§. 1. Coniugibus quis honor debeatur?
290.
2. Seruos dominis suis honorem de-
bere. 291.
3. Quomodo tractandi sint serui, vt do-
minos suos honorent? 292.
4. Cur? & quomodo honorandi sint
benefactores? 294.
5. Rerum, in quacumq; re, periti, quan-
tum sint honorati? 294.
6. Iuris peritorum, ac praecipue Chri-
stophori Longolij honor. 297.
7. Theologorum ac SS, Patrum honor.
299.
8. Quam fuerint honorati Philosophi?
300.
9. Pulchrum ab eloquentia nomen, qui
sint fortiti? 302.
10. Amici cur honorandi? 302.

CAPVT XXVII.

- Viduas quoq; & Magistratus & Sacer-
dotes, Deoq; consecratos, itemq; San-
ctos, & omnes Christianos, praecipue
autem Deum esse summo honore pro-
sequendum.* 303.
§. 1. Viduas honorandas, non laedendas
esse. 303.
2. Cur Magistratus sit honorandus? 304.
3. Magistratus obedientiam honoran-
dos. 305.
4. Alij modi, quibus Magistratus solent
honorari. 307.
5. Tam in veteri, quam in nouo Testa-
mento Sacerdotes fuisse eximie ho-
nora-

noratos. 308
 6. Varij Sacerdotum honores. 309.
 7. Hostiam erga Sacerdotes reuerentia. 311.
 8. Honor Sanctis debitus & habitus. 312.
 9. Sancti nomine honorati, & alijs modis culti. 313.
 10. Canonizatione culti Sancti. 314.
 11. Varijs modis, sed maximè inuocatione Sanctos honorari. 315.
 12. Contra inuocationem Sanctorum, quàm infirma argumenta afferantur? 317.
 13. Omnes honorandos esse. 318.
 14. Deum ante omnia colendum atque honorandum esse. 320.

CAPVT XXVIII.

Cur non solum malis, sed etiam saepe bonis honores negari, vel auferri diuina providentia patiatur? 321.

§. 1. Perire honorem, qui indignis tribuitur. 321.
 2. Ob quas causas honor indignis non sit dandus? 322.
 3. Quas ob causas bonis honores non conferantur? 324.
 4. Honoratorum pericula & status. 326.
 5. S. Spiridonis patiens humilitas honorata. 327.
 6. Nihil honoris vel acquirendi, vel recuperandi causâ ambitiosè agèdum. 327.
 7. Eosdem esse injuriarum & honorum contemptores. 328.
 8. Hercules Ferrariensis atroci injuria affectus, quàm magna cum laude & utilitate ignouerit? 330.
 9. Religiosus cetera negligens, ob injurias condonatas, iudicium Dei euadit. 335.

CAPVT XXIX.

Cur non solum bonos, sed etiam malos finat honorari Deus? 330.

§. 1. Ob quas causas bonis honor sit exhibendus? 336.
 2. In deferendis honoribus ordinem esse seruandum. 337.
 3. Obedientia Deo magis, quàm hominibus honor deferendus. 339.
 4. Filij Deo vocati potiùs, quàm parenti reuocanti pareant. 340.
 5. Vel Ethnicos, quæ recta erant, honori suo præposuisse. 341.
 6. Cur ex parte hominum indigni ad honores promoueantur? 342.
 7. Cur ex parte dæmonum, indigni honoribus inescantur? 343.
 8. Cur ex parte Dei, indigni finantur honores capeßere? 344.
 9. Ad gloriam omnes, sed non omnes ad veram aspirare. 345.
 10. Quàm vanè quidam nomina sua vana big appingant? 346.
 11. Eos, qui laudem suam quærunt, sæpe indignationem mereri. 347.
 12. Gloriam humanam ijs dari sæpe, quibus alia merces, in altera vita, non manet. 348.

CAPVT XXX.

Superbos, calumniatores, detractores, & omnes injustos atq; impios, meritò infamari, & aliquando etiam vilitèr rideri. 350.

§. 1. Malè aliquos dolere, si quid in honore patiantur. 350.
 2. Varij modi, quibus antiqui reos infamiâ notauerunt. 351.
 3. Ex sacra historia superbi humiliati. 352.
 4. Diocletiani superbia itidem à verminibus castigata. 353.
 5. Cosrhoræ Regis superbia humiliata. 353.
 6. Confusio in pœnam. 355.
 7. Confusio in medicinam. 356.

CAPVT XXXI.

Hyp-

*Hypocritas detectos iustissimè, pro quasi-
ta laude, ignominijs omnibus appeti &
concedi.* 357.

- §. 1. Quibus similes sint Hypocritæ? 357.
2. Hypocritas meritò puniri. 358.
3. Nostrò quoque sæculo esse Hypocri-
tas, qui puniri, ac dedecore affici me-
reantur. 359.
4. Benè credentes, sed malè fundati, ad-
uersis probantur, & agnoscuntur. 361.
5. Malitia simulantium pietatem. 362.
6. Quàm meritò Deus Hypocritas de-
tegat & puniat? 363.
7. Quàm diuersa sit mors Hypocritarū
& simpliciter Deo seruentium? 365.
8. Quanta sit multitudo Hypocrita-
rum? 366.

CAPVT XXXII.

*An, & quibus, & quo pœnitentia fructu,
Deus hominum quorundam peccata,
absque eorum infamia manifestet, ad
clementiam suam manifestandam?* 368.

- §. 1. Futura contingentia, & secreta cor-
dium, soli Deo nota esse. 368.
2. Deum sanctis suis multa occulta re-
uelare. 369.
3. Alijs oculis homines à Deo, alijs ab
hominibus aspici. 369.
4. Deum interna hominis videntem,
maximè timendum esse. 371.
5. Non sine causa paucis à Deo reuelari
internum aliorum hominū statū. 372.
6. Mira peccatoris pœnitentis mutatio.
373.
7. Pauli Simplicis visio detecta. 373.
8. Peccatoris malè in templum intran-
tis, & benè exeuntis conuersio. 374.
9. Quomodo ad templum eundem &
orandum, vt exaudiamur? 375.

CAPVT XXXIII.

Quantopere iudicia hominum, in aliorum

factis censendis errare possint? 377.

- §. 1. Quis Ordo Cœlestinarum Annuntia-
tarum, & quæ illius Fundatrix? 377.
2. Quæ Mariam Victoriam, ad opera mi-
sericordiæ exercenda, meditatio in-
citârit? & quæ opera ægrotis præsti-
terit? 377.
3. Impiè agere visa, quàm piè egerit? 382.
4. Ad tentationes in morte patiendas,
quemque se parare debere, & teme-
rarium iudicium cauendum. 383.
5. Non iudicandum esse secundum ex-
ternam faciem. 384.
6. Temerarijs iudicijs etsi omnia sint
plena, tamen ea esse cõtennenda. 385.

CAPVT XXXIV.

*Quantis iniurijs à temere iudicantibus,
quantis beneficijs à Deo, temere iudi-
cati innocentes afficiantur?* 387.

- §. 1. Scripturæ exemplis docetur, sinere
Deum infamari innocentes, sed eor-
dem iterum in honorè reponere. 387.
2. Hospitalitas erga pauperes Christi,
quàm Deo grata? 387.
3. Opiparū & ferale Comitæ epulū. 388.
4. Facile esse errare præsertim eos, quos
zelotypia decipit. 389.
5. Temeritas iudicij è re nihili, vel quam
ipsi facimus, hausti. 390.
6. Mortui loquentis atque ad vitam ex-
citati, de innocentia, testimoniū. 391.
7. Suspiciones adulterij inter varios in-
nocentes coniuges nata. 393.
8. Iudicia temeraria quoties, & quàm
iniquè ferantur? 394.
9. Temerarium iudicium, quàm graue
sit peccatum, & cur? 394.
10. Temerariè iudicantes Dei summi ju-
dicijs iurisdictionem inuadere. 395.
11. Quas ob causas Deus prohibuerit ju-
dicia temeraria? 396.

12. Opti-

12. Optimum contra temeraria iudicia remedium, in proprium finum inspicere, & sua peccata cōsiderare. 397.
 13. Malorum esse, in se sua mala, in alijs eorum bona non videre. 398.
 14. Multos ita cæcos esse, vt etiam temeraria iudicia jaſtent; quibus tandem suus error quandoq; ostenditur à diuina bonitate. 400.

CAPVT XXXV.

Mirabili Dei iudicio plus prodesse reprehensiones; quàm laudes adulationesq; humanas. 401.

- §. 1. Adulationes periculosas esse. 401.
 2. Adulatores à sapientibus semper fuisse, tamquam noxias bestias, repulsos. 401.
 3. Reprehensores sapientibus charos, insipientibus exosos esse. 403.
 4. Monica reprehensione ancillæ correcta. 404.
 5. Innocentis reprehensi, & à Deo defensi Religiosi exemplum. 407.
 6. Reprehensionum patienter ferendarum remedia. 407.
 7. Reprehensiones prudentes, ac mansuetas esse oportere. 408.
 8. Mirum amari laudatores, & vitari reprehensores, cum contrarium fieri oporteret. 409.

CAPVT XXXVI.

Deum non deesse innocentibus humiliatū. sed eos in tēpore suo tantò gloriosius exaltare, idq; per varia miracula. 410.

- §. 1. Deū antè homines humiliare, quàm exaltare. 410.
 2. Christum ipsum multis antè modis humiliatum, quàm exaltatum fuisse. 411.
 3. Eodem modo etiam in alijs hominibus humiliationem ante exaltatio-

nem præcessisse. 412.

4. S. Brooni Episcopo macula per calumniam aspersa, per S. Brigidam prodigiosè absterſa. 414.
 5. Quàm prodigiosè fama castitatis in Britio Episcopo sit defensa? 414.
 6. Quomodo olim innocentia sit per ignes probata? 415.
 7. Porphyria, & S. quidam Abbas ab infamia diuinitus liberati. 416.
 8. Castitatis, & fidei calumnia ignibus purgata. 417.
 9. Luculēta meretricis calumnia ingenti miraculo refutata. 418.
 10. Alia mulieris impostura in alterius damnum excogitata, mirabili Numinis prouidentia detecta. 422.

CAPVT XXXVII.

Mirum Dei iudicium in agricola Voburgensi, alijsq; duobus per mortem & summam infamiam, ad summam gloriam perductis. 424.

- §. 1. Historiæ sequentis autoritas, & fides. 424.
 2. Rustici Voburgensis sub patibulo seculi infamia gloriosa. 425.
 3. Mira circa huic rusticum Dei prouidentia. 433.
 4. Marcadelli fidelitas, & iniustum supplicium, miraculis compensata. 434.
 5. Plurimos, per infamiam, & quidem etiā sanctissimos ad gloriā duci. 435.
 6. Innocentis iuuenis, suspensi in patibulo miraculosa conseruatio. 437.

CAPVT XXXVIII.

Ephraemo iuueni, Diacono, item Ioanni Eremita, alijsq; iuste utiliterq; immissa carceris calamitas, ob aliam tamen causam, quàm qua eos capiendi occasio fuit. 439.

- §. 1. Quis qualisue fuerit S. Ephrām. 439.
 2. Ephrām

1. Ephræm iuuenis quàm mirabili prouidentia Dei in carcerem sit coniectus? 440.
3. Duo alterius criminis rei, ob crimen quod non fecerant, in carcerem coniecti sunt. 441.
4. Ephræmi pueri, angustia, & idem aliorum trium iustus carcer, quamuis aliam ob causam, quàm quæ obijciebatur illis. 443.
5. Ephræm inter angustias votum edit religionis. 444.
6. Ephræm diuinâ prouidentia à carcere liberatur, in quem iustissimè coniectus erat. 444.
7. Ob eleemosynam pauperibus negatam, tamquam latro damnatur, vir alioqui sanctus. 446.
8. Iustissima Numinis prouidentia, ob occultas causas, hominibus similes Ephræmo casus immittit. 447.
9. Per impatientiam mala non tolli sed multiplicari. 449.
10. Omnes calamitosos se reos agnoscere debere. 450.
11. Alius, qui dubitauit, An Deus esset, carcere emendatus. 451.

CAPVT XXXIX.

Sapientissimos quosq; tam Ethnicorū quàm Christianorum, Sponte honorem fugisse, aut reliquisse. 452.

- §. 1. Ius ad honorem magni, honorem ipsum parui faciendum. 452.
2. Ethnicorum in honoribus deponendis, vel etiam contemnendis generositas. 453.
3. Ambitionis & ambitionorum contemptus. 454.
4. Christus exemplo suo docuit honorem fugam. 455.
5. S. Paulus honorum fugâ clarus. 456.

6. Quantum S. Hilarion, S. Franciscus, alijq; & quo iure, honorem contempserint? 457.
7. Mirissimum odium honoris Sanctæ cuiusdam. 458.
8. Humilitatem esse causam exaltationis, docetur exemplo eius, qui ob eum Abbas factus est. 460.

CAPVT XL.

An, & quam in se esse humilitatis causam innocentes, viri docti, iusti, pijs, sancti, Dei para, & adeò Christus ipse Dei filius, deniq; superiores ratione inferiori, indicare & dicere possint? 462.

- §. 1. Quanto quisque in terris maior, tanto se debet magis humiliare. 462.
2. Christus à se humilitatè disti volens, an humilitatem simulârit? 463.
3. Cui rei cognitio humiles efficiat? 463.
4. Christi aliorumq; summa humilitas, ex summa Nihili sui agnitione. 465.
5. Christi summa humilitas ex summa exinanitione. 466.
6. Christi maxima humilitas ex habitatione, operatione, & vestitu agnoscenda. 467.
7. Christi immensa humilitas in iniurijs, & despectibus perferendis. 467.
8. Christus, etsi peccare non potuit, tamen vt peccator, immò tamquam latro passus, quantum hominibus peccatoribus dederit exemplum humilitatis? 468.
9. Præter Christū, & eius Matrem, omnes homines tamquam peccatores, sese posse humiliare. 470.
10. Quanta hominibus à peccato causa sit se se humiliandi? 471.
11. Quomodo doctrina excellentes se se humiliare possint? 473.
12. Omnes mortales posse fieri humiles, si se

- si se maioribus comparent. 474.
13. Quid etiam miraculorum patratores possit humiles facere? 475.
14. Recordatio peccati, remedium est humilitatis. 476.
15. S. Pauli exemplo, propria peccata, & aliorum virtutes esse ante oculos ponendas. 477.
16. Quibus modis possit sibi, qui in aliqua re superior est, inferiorem pro superiore habere? 478.
17. Optimum humilitatis remedium nosse se ipsum 478.
- CAPVT. XLI.
- Cur inimicis sit ignoscendum? & tamen ob hoc eorum peccata non manere impunita.* 479.
- §. 1. Veri honoris lucem, vmbra honoris longè esse præferendam. 479.
2. Iniuriarum patientia in heroico exemplo tradita. 480.
3. Deum esse longè meliorem vindicem nostrarum injuriarum, quàm nos ipsos. 481.
4. Tertulliani decem rationes, ob quas nos ipsos vlcisci non debemus. 482.
5. S. Gregorij Nazianzeni in remittendis injurijs insignia duo exèpla. 482.
6. Deo injuriarum certo Vindici ultionem esse relinquendam. 483.
- CAPVT XLII.
- Quid sit lex, aut pœna talionis, & quàm justa?* 484.
- §. 1. Quid sit propriè Talio? quid latè? 484.
2. Rationes & lepida historia cõtra pœnam Talionis. 485.
3. Sext. Cecilius quid responderit ad ea, quæ Taurinus contra legem Talionis objecerat? 487.
4. Lex Talionis in diuinis litteris sæpiùs repetita, sed cum limitatione. 487.
5. An Christus sustulerit legem Talionis, quando percutienti iussit maxillam alteram præberi? 489.
6. An rectè S. Paulus peccati iustus, vicissim percussorem sit imprecatus? 490.
7. Fructus Talionis. 491.
- CAPVT XLIII.
- Etiam virtutibus & bonis operibus suam esse talionem.* 492.
- §. 1. Talio bonorum à Christo promissa. 492.
2. Historia mirabilis de bonorum operum retaliationè. 493.
3. Misericordiæ apud Deum retributio. 495.
4. Veniam dantes homini veniam impetrantes apud Deum. 496.
5. Misericordiam & liberalitatem misericordiæ & liberalitate cõpensari. 498.
6. S. Catharine Senensis liberalitas liberalitate Christi compensata. 499.
7. Misericordiam misericordiæ etiam in alijs pluribus fuisse remuneratã. 501.
- CAPVT XLIV.
- Cæcia, nubes in se trahenti similes esse qui malum, quod alijs parant, patiuntur, idq; Pœtarum & fabularum exemplis declaratur.* 503.
- §. 1. Cæcia vento similes esse peccatores. 503.
2. Circino & circumforaneorum pyxidi similes, qui aliorum famam maculant. 503.
3. Busris & Phalaris Aenei Tauri opifices suis met inuētis cruciati sunt. 504.
4. Aruuntius Pygmalion, Sciron, ipsi malum, quod alijs dederant, passi. 505.
5. Ab equis & vinis mala in autores reuerfa. 505.
6. omnia

6. Omnia vitia in se ipsa retorqueri, & de superbia auaritiaq; lepidum exemplum. 506.
 7. Fur, quod alteri conabatur clepere, clepsit sibi. 507.

CAPVT XLV.

Varijs S. Scripturae locis ostenditur, peccatum talionis fuisse indicatum, & iudicatum. 509.

- §. 1. Fouea alijs destinata, fodienti facta. 509.
 3. Lapis in voluentem reuertens. 510.
 3. Quid lapis in altum missus, & lapis offensionis? 511.
 4. Quid fuerit, aut sit lapis oneris? 512.
 5. Quid lapis oneris, & laqueus absconditus significet? 512.
 6. Hortorum custodia serpens. 513.
 7. Serpentes hominum custodes. 514.
 8. Sepem dissipare quam sit malum? 515.
 9. Alia sacrae Scripturae sententiae de malis in caput authoris reuertentibus. 516.

CAPVT XLVI.

Iudicium temerarium talione punitum, & puniendum. 517.

- §. 1. Malè iudicatus Deus, benè iudicat malè iudicantes. 517.
 2. Christus, & D. Paulus iudicium temerarium prohibentes. 518.
 3. Quo iudicio vti vel non vti debeamus? 519.
 4. Malum ex lege Christiana, malo non esse reddendum. 520.
 5. Malè iudicati ob domos meretricias. 521.
 6. Temerarij iudicij cohibendi miranda in Vitalio, & Ioan. Eleemosynario exempla. 525.
 7. Quaedam circa recitatam historiam, obseruatu digna. 525.

8. Ad malos bono fine intrari posse. 526.
 9. Cautio in iudicij adhibenda. 527.
 10. Quo modo iustum iudicium iudicandum? 528.

CAPVT XLVII.

- Oris, & maledicentia talio.* 529.
 §. 1. Conuitiantes conuitia passis, quibus rebus similes? 529.
 2. Dieteria dieterijs reposita. 530.
 3. Lepida retractatio in gratiam rixosae feminae facta. 531.
 4. Conuitiatores in ranas mutati. 532.
 5. Retorsiones in Adamum, daemone malum, & alios à Deo factae. 533.
 6. Maledicta Deus maledictorum metu impedit. 534.

CAPVT XLVIII.

- Quid sint consilia mala consulenti ipsi perniciose?* 535.
 §. 1. Vnde ortum prouerbiū, Consiliū malum consultori pessimum? 535.
 2. Aruspex alius malū consiliū luit. 536.
 3. Lupus calumniā à vulpe leoni obiectus. 537.
 4. Consilia mala Achitophelis, & Themistoclis. 538.
 5. Eutropij Lex Eutropio perniciose. 539.
 6. Ancillae proditio proidenti noxia. 540.
 7. Consiliatorū consilia consulentibus noxia. 541.
 8. Iudaeo imaginum sacrarum hosti consiliū proprium quid pepererit? 542.

CAPVT XLIX.

- Calumniā in calumniatoris caput reuerse.* 544.
 §. 1. Calumniator cur sibi & alijs perniciosus? 544.
 2. Calumniator de mendacio infamis fidem perdit. 544.
 3. Qui alterum, aut alterius famam mordet, 544.

- det, se ipsum mordet. 545.
4. Mendacium occidit animam mentientis. 546.
5. Susannæ calumniatores, lapides, quos parauerant, passi. 546.
6. Calumniæ à ludæis Christo impactæ & vindicatæ. 547.
7. Narcisci Episcopi calumniatores suis imprecationibus puniti. 549.
8. Crispi innocentis mors morte compensatâ. 549.
9. Hiltegardis calumnia facta, in calumniatorem refusa. 550.
10. Hiltegardis historiam non temerè pro fabula habendâ, vel sine vtili doctrina putandam, 556.
11. Quæ è factis, & narratâ Hiltegardis fortunâ documenta capiuntur? 557.
12. Nottonis calumnia in authorem diuinitus relapsa. 558.

CAPVT L.

Aliud valde insignis calumniatoris exemplum & supplicium. 559.

- §. 1. Etiam è fabulis vtilissima trahi documenta. 559.
2. Lucij mercatoris, & Nuti famuli eius calumniatoris funesta tragœdia. 560.
3. Multa in narrata historia, sed præcipuè patiētia in calumnijs doceri. 569.
4. Ex eadem historia disci, qualis vindicta, & quale Dei iudiciū calumniatoribus sit metuendum? 570.

CAPVT LI.

Non mentis tantum & sermonis, sed etiam operis injurias suam habere talionem, è sacris litteris ostenditur. 572.

- §. 1. De operum talione dicta profanorum. 572.
2. Dicta sacra, & è sacris prompta de operum talione. 573.
3. Factorum talio exemplis sacris de-

- monstrata. 574.
4. Suo gladio pereūtes, inter quos sunt, quid docent Scripturam esse luce meridiana clariorem. 576.
5. Holofernes suo pugione jugulatus, & Dauid adulter adulterijs punitus. 577.
6. Ioannis Baptistæ caput suo capite luit puella saltatrix. 578.
7. S. Paulus, an percutienti imprecatus sit, vt vicissim percuteretur? 579.
8. Parentem malè tractans, à filio vicissim malè tractatus. 579.
9. In vxorem crudelis crudeli morte multatus. 580.
10. Machetes, tria ipse passus, quæ in alijs temerè iudicauit. 582.

CAPVT LII.

Pœnam talionis, in omnibus elementis redditam fuisse, è varijs Scriptoribus sacris demonstratur. 583.

- §. 1. Fulmina, seu alia Tela in authores retorta, & lædere cupientes lædentia. 583.
2. Gladius stringenti ipsi perniciosus. 584.
3. Fur innocentem turri accusans, bis suspenditur. 585.
4. Igne consumpti, qui tres pueros igni perdere voluerunt. 586.
5. Calumniator in calcariam mittitur, in quam alium mittere cogitabat. 587.
6. Alius similis calumniator similia passus. 588.
7. S. Ignatio Loyolæ ignem imprecâtes, vel minitantes, quali igni puniti? 595.
8. Cineres sacros ridês, qui bacchanalia celebrat, cineribus plectitur. 597.
9. Maxentius aquis machinatus malum Constantino, aquis perit. 598.
10. S. Emmeramo, in siti, nō præbens potum, sitiens insanit. 599.
11. S. V. Vilibrordus pœna talionis afficiens auarum. 600.

12. Sabi-

12. Sabinus Episcopus mistum venenum bibi innoxium sibi, noxium miscenti. 601.
 13. Euthymius eodem curru in exilium vehitur, quo S. Ambrosium euehere volebat: Vxor eodem mariti feretro ad sepulchrum. 602.
 14. Claudenti fores & aures, ne pauperes audiat, claudit & Christus suas fores & aures. 602.

CAPVT LIII.

Cladem Ierosolymitana urbis, ac Iudaeorum, ob Dei Filium tam crudeliter tractatum, illatam, imaginem esse poenae talionis, & eorum, qua etiam in poenitentes Christiani merentur, dum per qua quis peccat, per eadem & puniatur. 604.

- §. 1. Iudaeos fletu dignissimam, sed æquissimam quoque cladem passos. 604.
 2. Iudæi Christum non agnoscentes, in poenam nec cladis suæ nuntios agnouerunt. 605.
 3. Iudæi vicissim excepti, sicut ipsi Christum exceperunt. 606.
 4. Iudæi in Paschate Christum crucifixerunt, in Paschate quoque obsideri ceperunt. 607.
 5. Iudæi eodem loco puniti, in quo peccauerunt. 608.
 6. Iudæi carcere conclusi, qui Christum in carcerem coniecerunt. 610.
 7. Iudæi, qui Christo emendo vilissimum pretium constituerunt, vilissimo pretio venditi sunt & ipsi. 611.
 8. Iudæi Christo illudentes vicissim ludibrium facti. 612.
 9. Iudæi Christum veste spoliantes, spoliati quoque ipsi fuerunt. 613.
 10. Iudæi clamantes: Crucifige, crucifigi. 613.

11. Iudæi, pro felle & aceto Christo porrecto, quam dira fame puniti? 613.
 12. Iudæi in vestem Christi, sortem mittentes, quam grauius & ipsi sub sortem venientes castigati? 615.
 13. Iudæi Christum expellentes, expulsi. 615.
 14. Iudæi Christum eradicantes, eradicati. 616.
 15. Iudæi, qui sanguinem Christi emerunt, lachrymas suas emere coacti. 617.
 16. Christiani Iudæis, paria qui perpetrant scelera, paria metuant supplicia. 618.
 17. Veram poenitentiam opus esse, qui veram veniam consequi volunt. 619.
 18. Impia impoententium oratio. 620.

CAPVT LIV.

Alijs etiam profanorum hominum dictis, & exemplis, & quidem ob varia scelerum genera, demonstratur poena talionis. 622.

- §. 1. Qui corpore peccant, merito etiam corpore luunt. 622.
 2. Auari, luxuriosi, sæui talione puniti. 622.
 3. Politici talione luculenta puniti exemplum. 623.
 4. Aulicæ vitæ imaginem, in recensita historia proponi. 629.
 5. Luculentam talione punita adultera calumniatrix. 631.
 6. Iustitiæ quanta sit vis? 632.
 7. Malorum militum talio. 633.
 8. Duellantium talio. 635.

CAPVT LV.

Ingressus, quo belli mala & causa perstringuntur. 636.

- §. 1. Senis & mulieris exultantium lepida garrulitas. 636.
 2. Senis de effectu belli peroratio. 637.
 3. S. Asterij de bello querela. 639.

- 4. Virgilij & Polybij de bello sententia. 640.
- 5. Belli malè ominatum nomen. 641.
- 6. Quanam sint causæ belli? 642.
- 7. Deum, homines, dæmonem, esse causam belli. 643.

CAPVT LVI.

Magno Dei beneficio cacodæmones prohiberi, ne plura bella suscitent, qua ne homines quidem, debent tamen suscipere, etsi licita sint, qua iusta sunt. 643.

- § 1. A Deo prohiberi dæmonem; ne plura bella ferat. 643.
- 2. Homines quoque à bellis deterrendos. 644.
- 3. Cur bella non sint facilè suscipienda? 645.
- 4. Etsi bellis non solùm inchoandis, sed etiam gerendis magna opus sit, & prudentia & cautela; non tamen omnia damnanda esse. 646.
- 5. Nihil contra bella vniuersim probari è Scripturis. 647.
- 6. Quahs pax tempore Christi futura prædicta sit? 648.
- 7. Bella à Deo iussa, & laudati bellatores. 649.
- 8. S. Ioannes Baptista bella non reprehendit, sed tacitè laudauit. 649.
- 9. Christus, Apostoli, diuinitus missa auxilia, bellum approbarunt. 650.
- 10. Miraculis bella iusta approbata. 651.

CAPVT LVII.

Octo causa, ob quas bella sapientissimè à iustissimo Mundi Governatore Deo esse permittuntur. 653.

- 1. Sufficeret scire, bella à Deo esse. Et quid ad bellum iustum & legitimum pertineat? 653.
- 2. Penes quos sit legitima autoritas belli faciendi? 654.

- 3. Bella non posse esse ex vtraque parte iusta, in se. 655.
- 4. Bellorum miseras multis vtilitatibus compensari. 656.
- 5. Priuata bellorum incommoda bono publico esse postponenda. 657.
- 6. Bella esse Inferni simulachra. 658.
- 7. Per bella alijs occidis, alijs fieri in mundo locum. 659.
- 8. Per bella multos clarescere. 660.
- 9. Per bella multos fieri fortes. 661.
- 10. Bellorum occasione, multos fiducia Dei armari. 662.
- 11. Multa, in Rep. bellorum esse emolumenta. 663.
- 12. Bella non idè in se mala esse, quia multa mala habent adiuncta. 664.

CAPVT LVIII.

Cur Deus peccata, qua non solùm in bello, verùm etiam in toto mundo plurima perpetrantur, permittat? 665.

- § 1. Summæ sapientiæ esse, quòd Deus nõrit malis bene vti. 666.
- 2. Summæ bonitatis, quòd eum creauit, de quo se sciuit offendendum. 666.
- 3. Per peccatũ occasio data est noscenda diuinæ misericordiæ. 667.
- 4. Mira diuinæ prouidentia vis è peccatis elucet. 668.
- 5. Nisi libertas in homine esset, merita non essent. 669.
- 6. Animi commotiones homini ad virtutes exercendas datas. 669.
- 7. Si vitia nõ essent, multæ virtutes non essent. 670.

CAPVT LIX.

Diuina iustitia notitiam, mundo maximè necessariam, è Bellorum pœna, quam peccata nostra exigunt, elucere. 672.

- § 1. Quomodo pertineat ad iustitiam, vindicare? 672.
- 2. Insti-

2. Iustitiam Dei vindicatiuam prodesse hominibus. 673.

3. Iustitia Dei vindicatiua ordinem vniuersi restaurat, & iniuriam Numini illatam compensat. 674.

4. A iustitia vindicatiua, cuius opus est etiam bellum, metum incuti peccatoribus. 675.

5. Etiam in hac vita iustitiæ vindicatiuæ locum esse, & cur? 675.

6. In pace multos torpescere, & in deliciis diffundi. 676.

CAPVT LX.

Ob peccata, non solum Imperia Ethnicorum, sed etiam, tempore Iudicium, Israëlitas bellis fuisse à Deo castigatos. 677.

§. 1. Ethnicorum Imperia & monarchias, ob scelera fuisse extincta. 677.

2. Iudæos post Iosue ab auita pietate deficientes bellis flagellatos. 679.

3. Mulierum alienigenarum conuersatio, quantum noceat? 680.

4. Iudæorum post Othonielem à virtute & fortuna defectus. 681.

5. Eorundem, post mortem Aod, præuaricatio, & castigatio. 682.

6. Idem ad Baal declinantes, à Madianitis puniti sunt. 643.

7. A vera pristinaque religione non recedendum ijs, qui nolunt puniri. 585.

8. Inconstantes in Dei cultu constanter plecti. 686.

9. Quanta sit misericordia Dei, qui toties relapsis ignoscit? item ceremonias sacras non contemnendas, profanas vitandas. 688.

10. Post Iephthæ, & tempore Samsonis, quid Iudæis acciderit? 688.

11. Post Samsonem, sub Heli, quo modo, malè tractata religione, tractati sint Iudæi? 690.

CAPVT LXI.

Regum, Principumque peccata, in sacris historijs, bello punita. 691.

§. 1. Mala, quæ homines vtiliter exercent, non murmuracionem, sed gratiam mereri. 691.

2. Saul ob inobedientiam, à Samuele verbis, à Deo spoliacione regni castigatus, gladio cecidit. 692.

3. Dauidis in felicitate peccatum, & & pœna bellum. 693.

4. Impuritates quantum iram Dei prouocent? 694.

5. Cataclysmus aquis, Sodomitæ flammis, alij alijs modis iram in impuros ostenderunt. 695.

6. Chaldæi, Babylonij, & alij, ob luxum armis castigati. 695.

7. Salomonis per luxum deprauatio. 696.

8. Salomonis exëplo etiam alios, apud feminas periclitari. 697.

9. Mirabili exëplo docetur, quid mulierum amor & fraus possit. 697.

10. Fraus diabolica Cingarorum, iuenculas seducentium. 699.

11. Effectus pessimus pessimæ & futilissimæ artis. 701.

12. His talibus artibus impunitis bella prouocari. 701.

13. Ieroboam Politicorum imago, bellorum causa. 703.

14. Baasa, Achab, alij reges impij, quantum malorum causa fuerint? 704.

15. Bella passim à Deo adhibita ad scelera regum & populorum plectenda. 705.

CAPVT LXII.

Etiam Christianos Reges, Principes, populos, moribus suis causam dedisse, ut à Terra Sancta, regnis, sedibus suis eijcerentur aut armis castigaretur. 706.

§. 1. Terra Sancta, quam sanctè olim à Christianis

- Christianis honorata? 706.
2. Eadem Terra Sancta à Christianis violata, Christianis erepta. 707.
  3. Idem contingere etiam alijs similia patrantibus. 710.
  4. Cōstantij, Valentis, Hunerici V Vādalarum regis, aliorumq; malus exitus. 711.
  5. Vitizæ Hispaniæ regis miseri, miserum fatum. 712.
  6. Carolo Burgundiorum Duci, quàm malè cesserit consilium Politicū? 713.
  7. Quàm infeliciter Galli contra Carolum V. Turcas & Protestantes excitârint? 714.
  8. In Polonia à turbulentis orta tempestas, à Boleſlao sedata. 715.
  9. Britanni suâ culpâ, suâ regione pulsi. 716.
  10. Alia contra lura exempla, eorum, qui religione neglecta pessum ierunt. 717.
- CAPVT LXIII.
- Deum, & Magistratum civilem ad vindictam, peccatores autem ad pœnitentiam, ipsâ multitudine, & magnitudine bella merentium, eorumq; præcipuè, qua venefici, & veneficorum imitatores perpetrant, promocari.* 719.
1. Pessimus in toto orbe status, à S. Angustino peccatis hominum ascriptus. 719.
  2. Magistratus scelera non puniens, ipse meritò punitur. 721.
  3. Puellæ vagantis seductio, per Italum. 722.
  4. Eiusdem à libidine ad conuentum fagarum tractio. 723.
  5. Eiusdem de vitio in vitium progressio. 724.
  6. Quantus sit diuinitatis emulador diabolus? 725.
  7. Tam grandia scelera non tacenda, aut dissimulanda esse. 725.
  8. Varij tituli comporationum à petulantibus vsurpati. 726.
  9. Pessimus modus compotandi, per irisionem sacrarum ceremoniarū. 728.
  10. Quo modo nimij potatores Tabaci, sint imitatores diaboli? 728.
  11. Quàm simile sit sacrificium potato- rum quorundam sacrificio veneficorum? 729.
  12. Quàm impiè quidam, inter potitandum, genua flectant? 730.
  13. Torques è crinibus puellarū, quàm ineptè gestentur? 730.
  14. Contemni ceremonias sacras reipsa, si non intentione etiam, per tales ludos. 731.
  15. Quàm nefanda iactent, in conuentibus suis, venefici se perpetrasse? 732.
  16. Magistratus ad puniendos tales obligari; tales autem non debere desperare, cum & ipsis adhuc, exemplo puellæ commemoratæ, sit locus pœnitentiæ. 733.
- CAPVT LXIV.
- Non veneficos tantum, sed & blasphemos, & sibi, vel alijs dirissima quæq; impre- cantes, bellorum causam esse.* 735.
1. Si venefici puniri iussi, non puniantur, bella existere in pœnam. 735.
  2. Quanta sit, etiam hoc tempore, multitudine veneficorum? 736.
  3. Blasphemorum in Deum iniquitas, & Dei in blasphemos ira. 739.
  4. Mirum non esse, si fiat, quod impij sibiipsis imprecantur. 740.
  5. Magistratus tolerans blasphemos, mirari non debet, si bella oriantur. 741.
  6. Blasphemix, apud Christianos, crimina sunt pœnis dignissima. 742.
- CAPVT LXV.
- Expositio presentis Ecclesiarum status, ex D. Bas-*

D. Basilio Casarea Cappadocia Archi- Episcopo, re & nomine Magno. 743.	3. Pacis bona, & belli mala, in compen- dio, narrantur. 748.
§. 1. Consideratus antiquus Ecclesie sta- tus offendit, nihil nunc noui nos pati, de quo tamquam injusto conqueri possimus. 743.	4. Non sine causa Pacificos Beatos di- ctos. 749.
2. Mirabilis comparatio, & descriptio nostrarum & antiquarum calamitatu statu. 744.	5. Cum quibus Pax sit facienda? 751.
CAPVT LXVI.	6. Cum quibus Pax non sit facienda? 752.
Quibusnam modis possit, ac debeat Victo- ria, & Pax vera impetrari? 747.	7. Cum Mundo non esse pacem facien- dam. 753.
§. 1. Quantum sit pacis bonum, ex Hæ- bræorū salutandi more intelligi. 747.	8. Quales Duces esse oporteat, ut pax fiat? 753.
2. Diuersus galeæ vsus, diuersum belli & pacis statum indicat. 748.	9. Per quales milites pax & victoria pos- sit obtineri? 754.
	10. Deum, cum satis pœnæ illatam ho- minibus iudicat, per bella, iterum dæmones coercere, & sedare tempe- states Rerum publicarum. 755.

I N D E X

CAPITVM ET PARAGRAPHORVM
TOMI QVARTI.

CAPVT I.

De humana vita miserijs.

Pag. 1.

§. 1. Mundum esse vallem lachrymarum fugâ dignam. 1.	10. Miseria humana ex breuitate vitæ etiam eorum, qui in senectute dece- dunt. 9.
2. Quo sine & fructu de vitæ huius mi- serijs agatur? 1.	11. Miseria humana etiam ex vita eorū, qui diu feliciter vixisse videntur. 10.
3. Infantis recens nati miseria. 2.	12. Miseria hominis ex ineuitabili mor- te. 11.
4. Animæ hominis, in corpore, miseria 3.	CAPVT II.
5. Miseria hominis, ab acquisitione ali- mentorum. 4.	Ob quasnam causas Deus humanam vitam tot tantisq; voluerit esse miserijs repletam? 13.
6. Miseria hominis à morbis, & curatio- ne morborum. 5.	§. 1. Ex iustitia diuina has hominis mi- serias prouenire. 13.
7. Miseria hominis à varietate morbo- rum. 7.	2. His miserijs domari superbiam hu- manam. 13.
8. Miseria hominis à Casibus. 8.	
9. Miseriæ hominis ex breuitate vitæ eorum, qui in infantia moriuntur. 9.	